

EUROPA-PARLAMENTET

2009 - 2014

Mødedokument

5.7.2010

B7-0421/2010

FORSLAG TIL BESLUTNING

på baggrund af redegørelser fra næstformanden i Kommissionen/Unionens højtstående repræsentant for udenrigsanliggender og sikkerhedspolitik

jf. forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
om en rettighedsbaseret tilgang til hiv/aids

Sophia in 't Veld, Charles Goerens, Ramon Tremosa i Balcells, Leonidas Donskis
for ALDE-Gruppen

RE\823656DA.doc

PE442.019v01-00

DA

Forenet i mangfoldighed

DA

Europa-Parlamentets beslutning om en rettighedsbaseret tilgang til hiv/aids

The European Parliament,

- der henviser til den kommende 18. internationale aids-konference "Right Here, Right Now", som afholdes i Wien den 18.-23. juli 2010,
 - der henviser til forpligtelseserklæringen om hiv/aids, "global krise – global handling", der vedtoges af FN's Generalforsamling under dennes 26. særlige samling den 27. juni 2001,
 - der henviser til FN's Generalforsamlings (UNGASS) særlige samling på højt plan om hiv/aids den 2. juni 2006 og den politiske erklæring, som vedtoges ved den lejlighed,
 - der henviser til Abuja-erklæringen af 27. april 2001 om hiv/aids, tuberkulose og andre smitsomme sygdomme samt til Afrikas fælles holdning med henblik på UNGASS-mødet på højt plan i 2006 og opfordringen til fremskyndelse af indsatsen for sikring af universel adgang til hiv-, aids-, tuberkulose- og malariabehandlingstjenester i Afrika, der blev undertegnet af Den Afrikanske Union den 4. maj 2006 i Abuja,
 - der henviser til sin beslutning af 6. juli 2006 om hiv/aids: tid til handling, af 24. april 2007 om bekæmpelse af hiv/aids i EU og EU's nabolande i perioden 2006-2009, og af 20. november 2008 om hiv/aids: tidlig diagnosticering og tidlig behandling,
 - der henviser til Rådets konklusioner om fremskridt med det europæiske handlingsprogram til bekæmpelse af hiv/aids, malaria og tuberkulose gennem eksterne foranstaltninger (2007-2011) fra november 2009,
 - der henviser til UNAIDS' rapport fra 2009 om den globale aids-epidemi,
 - der henviser til publikationen UNAIDS Outcome Framework 2009-2011,
 - der henviser til FN's millenniumrapport "Millenium Development Goals 2010",
 - der henviser til sin beslutning af 15. juni 2010 om de fremskridt, der gøres med hensyn til opfyldelse af millenniumudviklingsmålene: midtvejsevaluering som forberedelse til FN's møde på højt plan i september 2010,
 - der henviser til forretningsordenens artikel 110, stk. 2,
- A. der henviser til, at antallet af mennesker, der lever med hiv/aids, fortsætter med at stige, og at det anslås, at 33,4 millioner mennesker lever med hiv/aids på verdensplan, samt at der, hvilket især er bekymrende, er 2,7 millioner nye smittede i 2008,
- B. der henviser til, at hiv/aids fortsat er en af de vigtigste årsager til dødsfald på verdensplan, som kostede 2 millioner menneskeliv i 2008 samt forventes at fortsætte med at være en betydelig global årsag til for tidlig død i de kommende årtier,

- C. der henviser til, at anslået fem millioner mennesker i lav- og mellemindkomstlande ved udgangen af 2009 modtog antiretroviral behandling – en tidobbelst stigning i løbet af fem år og en optrapning af indsatsen uden fortilfælde i folkesundhedens historie,
- D. der henviser til, at antallet af nye smittede fortsætter med at overstige behandlingsomfanget og, at to tredjedele af de mennesker, som havde behov for behandling i 2009 ikke fik den, hvilket betyder, at ti millioner mennesker ikke havde adgang til den nødvendige effektive behandling,
- E. der henviser til, at Afrika syd for Sahara fortsat er det hårdest ramte område med 22,4 millioner mennesker, der lever med hiv/aids, og 71 % af alle nye hiv-smittede i 2008,
- F. der henviser til, at der er stærke beviser for, at forebyggelse af hiv/aids er et effektivt middel til at mindske antallet af nye smittede,
- G. der henviser til, at der er en vigtig programmæssig mangel med hensyn til at involvere mennesker, som lever med hiv/aids, i det forebyggende arbejde,
- H. der henviser til, at kvinder og piger fortsat i uforholdsmæssig høj grad er ramt af hiv/aids, idet kvinder tegner sig for ca. 60 % af hiv/aids-smittetilfældene i Afrika syd for Sahara, og hiv/aids fortsat er den vigtigste dødsårsag og kilde til sygdom blandt kvinder i den fødedygtige alder,
- I. der henviser til, at der foreligger flere og flere beviser på, at risikoen for at blive smittet er større blandt visse nøglegrupper¹, herunder sexarbejdere, mænd der har sex med mænd, fanger, stiknarkomaner, indvandrergupper, flygtninge og mobile arbejdstagere i næsten alle regioner, og at også lande med generaliserede epidemier generelt undlader at prioritere og finansiere forebyggelsen af hiv/aids-programmer for disse befolkningsgrupper,
- J. der henviser til, at ca. 30 % af de hiv/aids-smittede som følge af den stigmatisering, som er forbundet med hiv/aids, ikke er klar over, at de er smittede, og undersøgelser tyder på, at ikke-diagnosticeret smitte fremmer overførslen af hiv/aids og øger modtageligheden for for tidlig død blandt mennesker, der lever med hiv/aids,
- K. der påpeger, at sex med en person af samme køn fortsat i meget høj grad er stigmatiseret, navnlig i Afrika syd for Sahara, hvor 31 lande kriminaliserer homoseksuelle aktiviteter mellem voksne, der giver deres samtykke, fire lande idømmer dødsstraf herfor, og andre lande idømmer straffe på over ti års fængsel, og at en sådan stigmatisering hæmmer det forebyggende arbejde omkring hiv/aids,
- L. der henviser til, at kriminalisering af ulovlige stofmisbrugere i mange lande forhindrer adgang til hiv/aids-forebyggelse, behandling, pleje og støtte og giver næring til den

¹ "Nøglegrupper" er grupper, der er udsat for en større risiko for at blive smittet med hiv, og som spiller en central rolle i, hvordan hiv spredes, og inddragelsen af disse grupper er afgørende for en effektiv og bæredygtig tackling af hiv. Nøglegrupperne adskiller sig fra hinanden afhængigt af den lokale kontekst, men omfatter grupper, som er sårbare og marginaliserede, såsom hiv-smittede, disses partnere og familier, mennesker, der sælger eller køber sex, mænd, der har sex med mænd, stofmisbrugere, forældrelose og andre sårbare børn, indvandrere, fordrevne samt fanger.

hiv/aids-overførsel, som er forbundet med stiknarkomani,

- M. der henviser til, at der fortsat er 106 lande, som har love og politikker, der udgør en betydelig hindring for en effektiv tackling af hiv/aids,
- N. der henviser til, at anslået 17,5 millioner børn mistede en eller begge forældre til hiv/aids i 2008 – langt størstedelen af disse børn lever i Afrika syd for Sahara – og ofte er udsat for stigmatisering og diskrimination og i visse tilfælde nægtes adgang til basale tjenester som f.eks. uddannelse og indlogering, hvilket også øger deres sårbarhed over for hiv/aids-smitte,
- O. der henviser til, at man ikke har været tilstrækkelig opmærksom på forholdet mellem hiv/aids og nedsat funktionsevne, selv om personer med handicap indgår i alle befolkningsgrupper, der er udsat for en større risiko for at blive smittet med hiv/aids,
- P. der henviser til, at en rettighedsbaseret tilgang til hiv/aids er afgørende for at standse epidemien,
1. anmoder Kommissionen og Rådet om at leve op til deres tilsagn og optrappe deres indsats mod hiv/aids som en global folkesundhedsprioritet med menneskerettigheder som et centralt element i hiv/aids-forebyggelse, -behandling, -pleje og -støtte, bl.a. som led i EU's udviklings samarbejde;
 2. Opfordrer Kommissionen og Rådet til inden for EU's udviklings samarbejde at fremme bestræbelserne på at afkriminalisere hiv/aids-overførsel og eksponering¹, herunder ved at tilskynde til anerkendelse af hiv/aids som et handicap i overensstemmelse med den gældende og fremtidige lovgivning om forbud mod forskelsbehandling;
 3. opfordrer Kommissionen og Rådet til at fremme bedste politikker og praksisser i den politiske dialog på globalt og nationalt plan for så vidt angår en rettighedsbaseret tilgang til hiv/aids;
 - ved at sikre, at menneskerettighederne for mennesker, der lever med hiv/aids, og andre nøglegrupper fremmes, beskyttes og respekteres
 - ved at støtte revision og ændring af lovgivning, der udgør en hindring for effektive, evidensbaserede hiv/aids-programmer og -tjenesteydelser, navnlig for nøglegrupper
 - ved at gøre menneskerettigheder til et centralt element i beslutninger om finansiering af hiv/aids-tiltag i og uden for Den Europæiske Union
 - ved at fremme hiv/aids-programmer, der er skræddersyet til personer, der lever med hiv/aids, og andre nøglegrupper, og sigter på at sætte enkeltpersoner og lokalsamfund i stand til at reagere på hiv/aids, mindske risikoen for og sårbarheden over for hiv/aids-smitte samt mildne de negative virkninger af hiv/aids

¹ Ifølge UNAIDS' Policy Brief om kriminalisering af hiv-overførsel, bør regeringerne begrænse kriminaliseringen til at omfatte tilfælde af forsætlig international overførsel, dvs. de tilfælde, hvor en person, som ved, at han/hun er hiv-smittet, foretager en handling med det formål at overføre hiv, og i praksis gør det.

- ved at lette og fremme nøglegrupperes meningsfulde deltagelse i udformningen, gennemførelsen, overvågningen og evalueringen af programmeringen af hiv/aids-forebyggelse, -behandling, -pleje og -støtte
 - ved at lette den universelle adgang til sundhedspleje hvad angår såvel hiv/aids-relateret forebyggelse, behandling, pleje og støtte som anden, ikke-hiv/aids-relateret lægehjælp
 - ved at lette adgangen til uddannelse og beskæftigelse for mennesker, der lever med hiv/aids
 - ved at sikre, at den fremtidige overvågning af fremskridtene i kampen mod hiv/aids omfatter indikatorer, som gør det muligt direkte at fokusere på og vurdere menneskerettighedsaspekterne i forbindelse med hiv/aids
 - ved at respektere principperne om informeret samtykke, fortrolighed og rådgivning i forbindelse med hiv/aids-testning og andre hiv/aids-relaterede tjenesteydelser
 - ved at bekæmpe stigmatisering og forskelsbehandling af personer, som lever med hiv/aids, og andre nøglegrupper, og samt værne om deres ret til tryghed og beskyttelse mod overgreb og vold
 - ved at fremme og lette deltagelsen af mennesker, der lever med hiv/aids, og andre nøglegrupper i hiv/aids-tiltag
 - ved at yde objektiv og neutral information om sygdommen
 - ved at give mennesker magt, evne, viden og ressourcer til at beskytte sig selv mod at hiv/aids-smitte
4. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til navnlig at tackle kvinders behov for hiv/aids-forebyggelse ved at udvide adgangen til seksuelle og reproduktive sundhedsplejeprogrammer, hvor testning, rådgivning og forebyggelse omkring hiv/aids i fuldt omfang er integreret heri, og ved at vende de underliggende socioøkonomiske faktorer, der bidrager til kvinders hiv/aids-risiko som f.eks. manglende ligestilling, fattigdom, manglende økonomiske og uddannelsesmæssige muligheder, manglende juridisk beskyttelse og beskyttelse af menneskerettighederne;
 5. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte handicappedes deltagelse i hiv/aids-indsatsen og integrationen af deres menneskerettigheder i nationale strategiske planer og politikker på dette område for at sikre, at de har adgang til hiv/aids-tjenester, der både er skræddersyet til behovene og svarer til de tjenester, der er til rådighed for andre samfundsgrupper;
 6. opfordrer Kommissionen og medlemsstaterne til at støtte skadesreducerende programmer for fanger og stiknarkomaner;
 7. opfordrer Kommissionen til at støtte nationale regeringer og involvere civilsamfundet i at øge den begrænsede dækning af programmer, som tilsigter at begrænse stigmatisering og

forskelsbehandling, og øge adgangen til domstolene i nationale hiv/aids-sager;

8. opfordrer Kommissionen og Rådet til at arbejde sammen med UNAIDS og andre partnere med henblik på at forbedre indikatorerne til måling af fremskridtene på globalt, nationalt og programmatisk niveau for at reducere hiv/aids-relateret stigmatisering og forskelsbehandling, herunder indikatorer, som er udviklet specifikt til nøglegrupperne;
9. anmoder Kommissionen og Rådet om at støtte arbejdet i den nyligt oprettede "Global Commission on HIV and the Law" med henblik på at sikre, at lovgivningen er til gunst for effektive tiltag mod hiv/aids;
10. opfordrer Kommissionen og Rådet til at pålægge Den Europæiske Unions Agentur for Grundlæggende Rettigheder at indsamle yderligere dokumentation vedrørende menneskerettighedssituationen for mennesker, der lever med hiv/aids, og andre nøglegrupper i Europa, med særligt henblik på deres sårbarhed over for forskellige former for diskrimination (multidiskrimination);
11. opfordrer alle medlemsstater og Kommissionen til at afsætte mindst 20 % af alle udviklingsudgifter til grundlæggende sundhed og uddannelse, øge deres bidrag til den globale fond til bekæmpelse af hiv/aids, tuberkulose og malaria og øge deres bevillinger til andre programmer, som har til formål at styrke sundheds- og lokalsamfundssystemer;
12. opfordrer alle medlemsstater og Kommissionen til at vende den bekymrende nedgang i støtten til seksuel og reproduktiv sundhed og tilsvarende rettigheder i udviklingslandene og til at støtte politikker vedrørende behandling af seksuelt overførte infektioner og udlevering af reproduktive sundhedsprodukter i form af livreddende lægemidler og svangerskabsforebyggende midler, herunder kondomer;
13. opfordrer EU til at fortsætte med at arbejde gennem en blanding af finansielle instrumenter på globalt og nationalt plan i tilgift til budgetstøtten og via relevante organisationer og mekanismer, som har vist sig effektive til at inddrage menneskerettighedsdimensionen af hiv/aids, herunder navnlig civilsamfundsorganisationer og organisationer i lokalsamfundene;
14. roser det *Værktøjssæt til fremme og beskyttelse af alle menneskerettigheder for lesbiske, bøsser, bi- og transseksuelle*, som Rådets Menneskerettighedsgruppe har vedtaget, og opfordrer Rådet og Kommissionen til at føre dets anbefalinger ud i livet;
15. pålægger sin formand at sende denne beslutning til Rådet, Kommissionen, medlemsstaternes parlamenter, FN's generalsekretær, De Forenede Nationers Fællesprogram for Bekæmpelse af HIV og AIDS (UNAIDS), Verdenssundhedsorganisationen og arrangørerne af den 18. internationale aids-konference.